

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 27 oktober 2011 *

I mål C-47/10 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 27 januari 2010,

Republiken Österrike, företrädd av E. Riedl, i egenskap av ombud, biträdd av M. Núñez Müller och J. Dammann, Rechtsanwälte,

klagande,

i vilket de andra parterna är:

Scheucher-Fleisch GmbH, Ungerdorf (Österrike),

Tauernfleisch Vertriebs GmbH, Flattach (Österrike),

* Rättegångsspråk: tyska.

Wech-Kärntner Truthahnverarbeitung GmbH, Glanegg (Österrike),

Wech-Geflügel GmbH, Sankt Andrä (Österrike),

Johann Zsifkovics, Wien (Österrike),

företrädna av J. Hofer och T. Humer, Rechtsadvokater,

sökande i första instans,

Europeiska kommissionen, företrädd av V. Kreuzschitz och A. Stobiecka-Kuik, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

meddelar

I - 10750

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta (referent), G. Arestis, och T. von Danwitz,

generaladvokat: Y. Bot,
justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 april 2011,

och efter att den 9 juni 2011 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- ¹ Republiken Österrike har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska gemenskapernas förstainstansrätt den 18 november 2009 i mål T-375/04, Scheucher-Fleisch m.fl. mot kommissionen (REG 2009, s. II-4155) (nedan kallad den överklagade domen). Genom den domen ogiltigförklarade förstainstansrätten kommissionens beslut K(2004) 2037 slutligt av den 30 juni 2004 om statligt stöd nr NN 34A/2000 avseende kvalitetsprogrammen och märkningen AMA-Bio-zeichen och AMA-Gütesiegel (nedan kallat det omtvistade beslutet), som Republiken Österrike beviljade till förmån för livsmedelssektorn.

Tillämpliga bestämmelser

- 2) I skälen 1–3 och 8 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1) anges följande:
- ”1) Utan att det påverkar särskilda förfaranderegler fastställda i förordningar för vissa sektorer bör denna förordning tillämpas på stöd inom alla sektorer. För tillämpningen av artiklarna [73] och [87] i fördraget har kommissionen en särskild befogenhet enligt artikel [88] i fördraget att fatta beslut om huruvida statligt stöd är förenligt med den gemensamma marknaden när den granskar befintligt stöd, när den fattar beslut om nytt eller ändrat stöd och när den vidtar åtgärder i de fall där dess beslut inte följs eller anmälningskravet inte uppfylls.
 - 2) Kommissionen har i enlighet med rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol utvecklat och etablerat en konsekvent praxis för tillämpningen av artikel [88] i fördraget och har fastställt vissa förfaranderegler och principer i ett antal meddelanden. För att säkerställa effektiva förfaranden enligt artikel [88] i fördraget är det motiverat att kodifiera och förstärka denna praxis genom en förordning.
 - 3) En procedurförordning om tillämpningen av artikel [88] i fördraget kommer att öka insyn och rättssäkerhet.

...

8) I alla de fall där kommissionen, till följd av den preliminära granskningen, inte kan anse att stödet är förenligt med den gemensamma marknaden bör det formella granskningsförfarandet inledas för att kommissionen skall kunna samla in alla de upplysningar den behöver för att bedöma stödets förenlighet och ge intresserade parter tillfälle att inkomma med synpunkter. De intresserade parternas rättigheter säkras bäst inom ramen för det formella granskningsförfarandet enligt artikel [88.2] i fördraget.”

3 I artikel 1 i förordning nr 659/1999 föreskrivs följande:

”I denna förordning avses med

...

h) *intresserad part*: en medlemsstat eller en person, ett företag eller en företagssammanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, framför allt stöd-mottagaren, konkurrerande företag och branschorganisationer.”

4 I artikel 4, med rubriken ”Preliminär granskning av anmälan samt kommissionens beslut”, i kapitel II, med rubriken ”Förfarande vid anmält stöd”, i denna förordning föreskrivs följande:

”1. Kommissionen skall pröva anmälan så snart den har mottagits. Kommissionen skall, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 8, fatta ett beslut i enlighet med punkt 2, 3 eller 4.

2. Om kommissionen efter en preliminär granskning finner att den anmälda åtgärden inte utgör stöd skall den fastställa detta genom ett beslut.

3. Om kommissionen efter en preliminär granskning finner att en anmäld åtgärd, i den mån den omfattas av artikel [87.1 EG], inte föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden, skall den besluta att åtgärden är förenlig med den gemensamma marknaden ... I beslutet skall närmare anges vilket undantag i fördraget som har tillämpats.

4. Om kommissionen efter en preliminär granskning finner att en anmäld åtgärd föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden, skall den besluta att inleda ett förfarande enligt artikel [88.2 EG]

5. De beslut som avses i punkterna 2, 3 och 4 skall fattas inom två månader. Denna tidsfrist skall börja löpa dagen efter det att en fullständig anmälan har mottagits. Anmälan skall anses vara fullständig om kommissionen inom två månader från det att den mottagit anmälan eller mottagit infordrade kompletterande upplysningar inte begär ytterligare upplysningar. Tidsfristen kan förlängas, om såväl kommissionen som den berörda medlemsstaten samtycker till det. Vid behov får kommissionen fastställa kortare tidsfrister.

6. Om kommissionen inte har fattat ett beslut i enlighet med [punkt] 2, 3 eller 4 inom den tidsfrist som fastställs i punkt 5, skall stödet anses ha godkänts av kommissionen. Den berörda medlemsstaten får därefter genomföra åtgärderna i fråga efter att i förväg ha anmält detta till kommissionen, om inte kommissionen fattar ett beslut enligt denna artikel inom 15 arbetsdagar från mottagandet av anmälan.”

- 5 I artikel 6, med rubriken "Formellt granskningsförfarande", i kapitel II i nämnda förordning stadgas följande i punkt 1:

"Beslutet om att inleda ett formellt granskningsförfarande skall sammanfatta relevanta sak- och rättsfrågor, kommissionens preliminära bedömning beträffande den föreslagna åtgärdens karaktär av stöd skall inbegripas och tvivlen beträffande åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden skall anges. I beslutet skall den berörda medlemsstaten och andra intresserade parter uppmanas att lämna sina synpunkter inom en föreskriven tidsfrist som normalt inte skall överskrida en månad. I vederbörligen berättigade fall får kommissionen förlänga den föreskrivna tidsfristen."

- 6 I artikel 13, med rubriken "Kommissionens beslut", i kapitel III, med rubriken "Förfarande vid olagligt stöd", i förordning nr 659/1999 föreskrivs följande:

"1. Undersökningen av eventuellt olagligt stöd skall leda till ett beslut enligt artikel 4.2, 4.3 eller 4.4. Vid beslut att inleda det formella granskningsförfarandet skall förfarandet avslutas genom ett beslut enligt artikel 7. Om en medlemsstat underlåter att följa ett föreläggande om att lämna upplysningar, skall beslutet fattas på grundval av tillgängliga upplysningar.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 11.2 skall kommissionen inte vara bunden av den tidsfrist som anges i artiklarna 4.5, 7.6 och 7.7 i fall av stöd som eventuellt är olagligt.

3. Artikel 9 skall gälla i tillämpliga delar."

- 7 I artikel 20, med rubriken ”Intresserade parter rättigheter”, i kapitel VI, med rubriken ”Intresserade parter”, i förordningen föreskrivs följande:

”1. Varje intresserad part kan lämna synpunkter i enlighet med artikel 6 efter det att kommissionen har beslutat att inleda det formella granskningsförfarandet. Varje intresserad part som har lämnat sådana synpunkter och varje mottagare av individuellt stöd skall tillställas en kopia av det beslut som kommissionen har fattat i enlighet med artikel 7.

2. Varje intresserad part kan underrätta kommissionen om varje påstått olagligt stöd och varje påstått missbruk av stöd. Om kommissionen anser att den, på grundval av de upplysningar den innehar, inte har tillräckligt underlag för att ta ställning till fallet skall den underrätta den intresserade parten om detta. Om kommissionen fattar ett beslut i ett fall där upplysningar har lämnats skall den sända en kopia av detta beslut till den intresserade parten.

3. Varje intresserad part skall på begäran erhålla en kopia av varje beslut enligt artiklarna 4, 7, 10.3 och 11.”

- 8 Artikel 64 i rättegångsreglerna för tribunalen avser åtgärder för processledning vid tribunalen, och artikel 81 i samma rättegångsregler avser innehåll i tribunalens domar.

Bakgrund

- 9 Bakgrunden till tvisten har beskrivits i punkterna 1–12 i den överklagade domen. Följande bakgrund är av betydelse i nu aktuellt överklagande.
- 10 År 1992 antog Republiken Österrike förbunds lagen om upprättande av det marknadsreglerande organet "Agrarmarkt Austria" (Bundesgesetz über die Errichtung der Marktordnungsstelle "Agrarmarkt Austria") (BGBl. 376/1992) (nedan kallad AMA-Gesetz 1992).
- 11 Genom denna lag inrättas en juridisk offentligrättslig person med beteckningen Agrarmarkt Austria (nedan kallad AMA), som har till uppgift att främja marknadsföringen av jordbruksprodukter. Driften av AMA:s verksamhet åligger bolaget Agrarmarkt Austria Marketing GmbH (nedan kallat AMA Marketing), som är ett helägt dotterbolag till AMA. Verksamheten består bland annat i att stimulera produktion, behandling, förädling och marknadsföring av jordbruksprodukter i Österrike genom att vissa jordbruksprodukter tilldelas miljömärket AMA och kvalitetsmärket AMA (nedan kallade AMA-märkena eller AMA-märkning).
- 12 För att främja sin verksamhet uppbär AMA avgifter som ska erläggas för bland annat slakt av nötdjur, kalvar, grisar, lamm, får och fjäderfän.
- 13 Bolagen Scheucher-Fleisch GmbH, Tauernfleisch Vertriebs GmbH, Wech-Kärntner Truthahnverarbeitung GmbH och Wech-Geflügel GmbH samt den enskilde näringsidkaren Johann Zsifkovics (nedan kallade Scheucher-Fleisch m.fl.) är specialiserade på slakt och styckning av slaktdjur, och ska sålunda erlägga avgifter till AMA.

Detsamma gäller för Grandits GmbH. Nämnda bolags och näringsidkares produkter får emellertid ingen AMA-märkning.

- 14 Efter klagomål från Scheucher-Fleisch m.fl. och Grandits GmbH beslutade kommissionen den 15 februari 2000 att inhämta upplysningar från de österrikiska myndigheterna om AMA Marketings och AMA:s marknadsföringsverksamhet. På grundval av svaren från nämnda myndigheter inledde kommissionen det förfarande som anges i artikel 88.3 EG och betecknade de aktuella åtgärderna som icke anmält statligt stöd. Kommissionen upplyste de österrikiska myndigheterna om detta i skrivelse av den 19 juni 2000. På ansökan av Republiken Österrike, som inkom till kommissionen den 8 mars 2003, beslutade kommissionen att dela upp förfarandet i två delar, med utgångspunkt i huruvida åtgärderna hade genomförts före eller efter den 26 september 2002. Såsom framgår av det omtvistade beslutet har stödåtgärder som vidtagits efter detta datum behandlats som anmält statligt stöd. Det är det anmälda statliga stödet som är föremål för förfarandet som utmynnade i det omtvistade beslutet.
- 15 I det omtvistade beslutet beslutade kommissionen att inte göra invändningar mot de åtgärder som AMA eller AMA Marketing hade vidtagit från och med den 26 september 2002 – vilka avsåg kvalitetsprogrammen och märkningen AMA – eftersom åtgärderna utgjorde statligt stöd som var förenligt med unionsrätten i den mening som avses i artikel 87.3 c EG.

Förfarandet vid förstainstansrätten och den överklagade domen

- 16 Genom ansökan som kom in till förstainstansrättens kansli den 17 september 2004 väckte Scheucher-Fleisch m.fl. och Grandits GmbH talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet. Genom beslut av ordföranden för förstainstansrättens sjätte avdelning den 4 februari 2009 konstaterades att Grandits GmbH:s hade återkallat sin talan.

- 17 Till stöd för sin talan om ogiltigförklaring åberopade Scheucher-Fleisch m.fl. tre grunder, nämligen åsidosättande av handläggningsreglerna, åsidosättande av artikel 87.3 c EG och åsidosättande av genomförandeförbudet i artikel 88.3 EG och artikel 3 i förordning nr 659/1999.
- 18 Den första grund som Scheucher-Fleisch m.fl. åberopade var uppdelad i fyra delgrunder. Den första avsåg den omständigheten att stödåtgärderna inte hade anmälts till kommissionen. Den andra gällde åsidosättande av de processrättsliga skyddsreglerna i artikel 88.2 EG. Den tredje delgrunden vilade på åsidosättande av motiveringsskyldigheten och den fjärde på åsidosättande av principen om avgörande inom skälig tid. Scheucher-Fleisch m.fl. hade genom andra delgrunden gjort gällande att kommissionen borde ha inlett ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 4.4 i rådets förordning nr 659/1999, med anledning av att de aktuella åtgärderna föranledde tveksamhet i fråga om deras förenlighet med den gemensamma marknaden.
- 19 Kommissionen bestred talan och yrkade att den skulle avvisas och, i andra hand, ogillas.
- 20 För att avgöra huruvida talan kunde avvisas i enlighet med kommissionens yrkande, prövade förstainstansrätten i vilken utsträckning Scheucher-Fleisch m.fl. var direkt berörda av det omtvistade beslutet. I punkt 37 i den överklagade domen slog förstainstansrätten fast att AMA-märkena användes redan innan det omtvistade beslutet hade fattats och att den anmodan att betala som AMA riktade till Grandits GmbH avsåg de avgifter som gällde för en period vilken delvis omfattade den period då de stödåtgärder som avses i det omtvistade beslutet tillämpades. Förstainstansrätten slog följaktligen fast att utsikterna för att de österrikiska myndigheterna skulle besluta att inte bevilja det aktuella stödet framstod som rent teoretiska och att Scheucher-Fleisch m.fl. således var direkt berörda av det omtvistade beslutet i den mening som avses i artikel 230 fjärde stycket EG.

- 21 Vidare prövade förstainstansrätten huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. berördes personligen av det omtvistade beslutet. I detta hänseende fann den att frågan huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. hade talerätt för att göra sina processuella rättigheter gällande och huruvida de hade rätt att bestrida det omtvistade beslutet i sak skulle prövas var för sig med tanke på de grunder som åberopats.
- 22 Vad gäller frågan huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. hade talerätt för att göra sina processuella rättigheter gällande, fann förstainstansrätten i punkt 53 i den överklagade domen att mottagarna av det aktuella stödet inte enbart var detaljhandlare. De utgjordes även av samtliga företag som tillhör den särskilda kedjan för tillverkning och distribution av AMA-märkta produkter. I det aktuella fallet slog förstainstansrätten fast att Scheucher-Fleisch m.fl. var företag som bedrev slakt och styckning av djur i konkurrens med de företag vars produkter är AMA-märkta och att de var verksamma på samma geografiska marknad. Mot denna bakgrund drog förstainstansrätten slutsatsen att Scheucher-Fleisch m.fl. hade talerätt i den mån de avsåg att tillvarata sina processuella rättigheter enligt artikel 88.2 EG, och den fann att talan kunde tas upp till prövning, såvitt avsåg den första grundens andra del.
- 23 Vad emellertid avser huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. hade talerätt för att angripa det omtvistade beslutet i sak, fann förstainstansrätten i punkterna 60 och 61 i den överklagade domen att Scheucher-Fleisch m.fl. inte hade visat att deras ställning på marknaden kunde påverkas påtagligt av det stöd som avses i det omtvistade beslutet. Den första grundens första och fjärde delar samt den tredje grunden kunde således inte prövas.
- 24 I punkterna 63 och 64 i den överklagade domen fann förstainstansrätten att talan även kunde prövas såvitt avser den första grundens tredje del och den andra grunden, dock endast i den mån som de avser iakttagandet av de processuella rättigheter som Scheucher-Fleisch m.fl. anser följer av artikel 88.2 EG. Enligt förstainstansrätten gjorde nämligen Scheucher-Fleisch m.fl. genom sin andra grund gällande att de processuella rättigheter som de anser följer av bestämmelsen åsidosattes när det omtvistade beslutet fattades. Vidare gjorde de gällande att även den första grundens tredje

del utgör stöd för den första grunden andra del, i den mån avsaknaden av tillräcklig motivering varken gjorde det möjligt för de berörda att få kännedom om skälen för kommissionens slutsatser avseende avsaknaden av allvarliga svårigheter eller för domstolen att utföra sin prövning.

- 25 Vad avser prövningen i sak fann förstainstansrätten i punkt 84 i den överklagade domen att de huvudsakliga bestämmelserna i 21a § AMA-Gesetz 1992 enbart avsåg nationella produkter vid den tidpunkt då kommissionen undersökte huruvida det aktuella stödet var förenligt med den gemensamma marknaden. På samma sätt fann förstainstansrätten i punkt 85 i den överklagade domen att kommissionen hade underrättats, eftersom förhandlingar i frågan hade ägt rum mellan nämnda institution och de österrikiska myndigheterna.
- 26 Mot bakgrund av det ovan fastställda bedömde förstainstansrätten i punkterna 85 och 86 i sin dom att även om det inte föreskrevs något villkor avseende produkters ursprung i AMA:s riktlinjer gav den begränsning till nationella produkter som föreskrivs i 21a § punkt 1 AMA-Gesetz 1992 upphov till tveksamhet huruvida det aktuella stödet var förenligt med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till reklam för produkter som omfattas av bilaga I till EG-fördraget och vissa produkter som inte omfattas av bilaga I till fördraget (EGT C 252, 2001, s. 5), eftersom en sådan begränsning inte var möjlig enligt riktlinjerna.
- 27 Förstainstansrätten drog följaktligen slutsatsen, i punkterna 86–88 i den överklagade domen, att bedömningen av huruvida det aktuella stödet var förenligt med den gemensamma marknaden gav upphov till allvarliga svårigheter som borde ha föranlett kommissionen att, med tillämpning av artikel 4.4 i förordning nr 659/1999, inleda det förfarande som avses i artikel 88.2 EG. Det angripna beslutet ogiltigförklarades därmed, utan att det var nödvändigt att pröva vare sig den första grundens tredje del eller den andra grunden.

Förfarandet vid domstolen och parternas yrkanden

28 Republiken Österrike har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i dess helhet,

— avvisa eller ogilla talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet, och

— förplikta Scheucher-Fleisch m.fl. att ersätta rättegångskostnaderna för såväl talan om ogiltigförklaring som överklagandet.

29 Kommissionen har biträtt Republiken Österrikes yrkanden och har för egen del yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i dess helhet,

— slutligt avgöra målet och avvisa eller, i varje fall, ogilla talan om ogiltigförklaring, och

- förplikta Scheucher-Fleisch m.fl. att ersätta rättegångskostnaderna för såväl talan om ogiltigförklaring som överklagandet.

- 30 Scheucher-Fleisch m.fl. har anfört samma grunder som vid förstainstansrätten och har yrkat att domstolen ska
 - ogilla överklagandet i dess helhet, och

 - förplikta Republiken Österrike att ersätta rättegångskostnaderna.

Huvudöverklagandet

- 31 Republiken Österrike har anfört fem grunder till stöd för sitt överklagande. De avser åsidosättande av artikel 230 fjärde stycket EG, åsidosättande av artikel 88.2 EG, åsidosättande av bestämmelserna om bevisbördan som följer av artiklarna 88.2 EG och 230 fjärde stycket EG, åsidosättande av artikel 81 i tribunalens rättegångsregler avseende motivering av domar och slutligen åsidosättande av artikel 64 i samma rättegångsregler avseende processledning. Kommissionen har biträtt överklagandet i dess helhet samt de grunder som Republiken Österrike har åberopat, och den har åberopat ytterligare grunder.

- 32 Scheucher-Fleisch m.fl. har anfört att överklagandet inte kan bifallas på någon av grunderna.

Den första grunden

- 33 Republiken Österrike, som stöds av kommissionen, har som första grund anfört att artikel 230 fjärde stycket EG har åsidosatts i den överklagade domen. Republiken Österrike har gjort gällande att Scheucher-Fleisch m.fl. varken var direkt eller personligen berörda av det omtvistade beslutet, varför deras talan om ogiltigförklaring skulle ha avvisats.
- 34 Scheucher-Fleisch m.fl. har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall på denna grund och att det var med fog som förstainstansrätten prövade deras talan om ogiltigförklaring.

Den första grundens första del

— Parternas argument

- 35 Republiken Österrike har, vad beträffar kravet på att sökandena ska vara personligen berörda av det omtvistade beslutet, gjort gällande att den omständigheten att en sökande kvalificeras som intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 inte nödvändigtvis medför att vederbörande har ett berättigat intresse av att få saken prövad. Detta följer av att det i artikel 230 fjärde stycket EG fordras att sökanden påverkas påtagligt av åtgärden. Enligt Republiken Österrike är den överklagade domen motsägelsefull i detta avseende, eftersom förstainstansrätten fann att Scheucher-Fleisch m.fl. inte påverkades påtagligt av det stöd som var föremål för det omtvistade beslutet samtidigt som den prövade vissa av grunderna som dessa

företag hade åberopat, inbegripet de grunder som avsåg den materiella riktigheten av beslutet.

- 36 Eftersom Scheucher-Fleisch m.fl. hade gjort gällande grunder som avsåg att dels skydda de processuella rättigheter som tillkommer sökandena i ett formellt granskningsförfarande som hänför sig till stödet i fråga, dels ifrågasätta den materiella riktigheten av det omtvistade beslutet, skulle de, i enlighet med domstolens praxis, ha visat på en särskild situation som avser detta stöd och till och med ha styrkt att det beviljade stödet påverkade dem påtagligt. När förstainstansrätten väl kunde utsluta en sådan situation eller påverkan, skulle den även ha avvisat talan i dess helhet.
- 37 Kommissionen har tillagt att den rättspraxis som den överklagade domen vilar på, det vill säga dom av den 19 maj 1993 i mål C-198/91, Cook mot kommissionen (REG 1993, s. I-2487; svensk specialutgåva, volym 14, s. I-201), punkt 23, och av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen (REG 1993, s. I-3203; svensk specialutgåva, volym 14, s. I-213), punkt 17, är oförenlig med artikel 230 fjärde stycket EG. Kommissionen har även lyft fram delar i unionsrätten som den anser är oförenliga med denna rättspraxis, bland annat de berördas roll i ett förfarande enligt artikel 88.2 och 88.3 EG, systematiken i artiklarna 230, 241 och 234 EG – vilken förutsätter ett fullständigt system med talemöjligheter – begränsningarna i artikel 87 EG hänförliga till inledandet av det formella granskningsförfarandet samt motsägelser i denna rättspraxis som, enligt kommissionen, förvärras av den felaktiga tolkningen av nämnda rättspraxis i den överklagade domen.
- 38 Vidare har Republiken Österrike gjort gällande – vad beträffar kravet att Scheucher-Fleisch m.fl. ska vara direkt berörda av det omtvistade beslutet – att beslutet inte nödvändigtvis innebar att AMA Marketing skulle bevilja ansökningarna om aktuella marknadsföringsåtgärder och att dessa beviljades enbart genom individuella beslut. Således var Scheucher-Fleisch m.fl. inte direkt berörda av vare sig de allmängiltiga åtgärder som ingår i AMA-Gesetz 1992 eller det omtvistade beslutet. I övrigt har medlemsstaten anfört att Scheucher-Fleisch m.fl. frivilligt valde att avstå från åtgärderna i fråga.

- 39 Scheucher-Fleisch m.fl. har gjort gällande att överklagandet inte kan bifallas såvitt avser den första grundens första del.

— Domstolens bedömning

- 40 Såsom domstolen fann i dom av den 24 maj 2011 i mål C-83/09P, kommissionen mot Kronoply och Kronotex (REU 2011, s. I-4441), finns det i artikel 4 i förordning nr 659/1999 bestämmelser om preliminär granskning av anmälda stödåtgärder. Den preliminära granskningen syftar till att kommissionen ska kunna bilda sig en första uppfattning om huruvida det aktuella stödet är förenligt med den gemensamma marknaden. Efter genomförandet av denna granskning konstaterar kommissionen att åtgärden antingen inte utgör ett stöd eller att åtgärden omfattas av tillämpningsområdet för artikel 87.1 EG. I sistnämnda fall kan den nämnda åtgärden antingen föranleda eller inte föranleda tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkt 43).
- 41 Om kommissionen efter den preliminära granskningen finner att den anmälda åtgärden, såvitt den omfattas av tillämpningsområdet för artikel 87.1 EG, inte föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden ska den fatta ett beslut om att inte göra invändningar enligt artikel 4.3 i förordning nr 659/1999 (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkt 44).
- 42 När kommissionen fattar ett sådant beslut förklarar den inte bara åtgärden förenlig med den gemensamma marknaden, utan den avstår även underförstått från att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999 (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkt 45).

- 43 Lagenligheten av ett beslut om att inte göra invändningar som fattats med stöd av artikel 4.3 i förordning nr 659/1999 beror emellertid på huruvida det föreligger tveksamhet vad gäller stödets förenlighet med den gemensamma marknaden. Eftersom sådan tveksamhet ska föranleda att ett formellt granskningsförfarande inleds, i vilket de berörda parter som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 kan delta, måste alla berörda parter i den mening som avses i sistnämnda bestämmelse anses direkt och personligen berörda av ett sådant beslut (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkt 47).
- 44 De personer som omfattas av dessa processrättsliga skyddsregler kan nämligen endast tillvarata dem om de har möjlighet att vid unionsdomstolen väcka talan mot beslutet att inte göra invändningar. Den särställning som en intresserad part i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999 åtnjuter, vilken hänger samman med det särskilda föremålet för talan, räcker således för att en sökande som har väckt talan mot ett beslut om att inte göra invändningar ska anses individualiserad på det sätt som anges i artikel 230 fjärde stycket EG (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkterna 47 och 48).
- 45 I nu aktuellt mål följer det av punkt 10 i den överklagade domen att Scheucher-Fleisch m.fl. väckte talan för att få ett beslut om att inte göra invändningar ogiltigförklarat enligt artikel 4.3 i förordning nr 659/1999. Vidare fann förstainstansrätten i punkt 53 i den överklagade domen att sökandena ska betecknas som intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999.
- 46 Till skillnad från vad Republiken Österrike och kommissionen har hävdad följer härav att förstainstansrätten inte gjorde en felaktig rättstillämpning när den fann att talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet kunde prövas.

- 47 Såsom följer av punkterna 47–49, 60 och 61 i den överklagade domen, är det visserligen så att Scheucher-Fleisch m.fl. – förutom grunden om skyddet av deras processuella rättigheter i artikel 88.2 EG – även åberopade grunder som var hänförliga till den materiella riktigheten av det omtvistade beslutet och att förstainstansrätten slog fast att dessa parter inte hade visat att deras ställning på marknaden kunde påverkas påtagligt av det stöd som var föremål för det omtvistade beslutet.
- 48 Det framgår emellertid av punkt 64 i den överklagade domen att förstainstansrätten prövade dessa grunder enbart i syfte att fastställa om de processuella rättigheter som Scheucher-Fleisch m.fl. anser följer av artikel 88.2 EG hade åsidosatts. Således prövade förstainstansrätten parternas argumentation i sak för att förvissa sig om att argumentationen utgjorde stöd för den av Scheucher-Fleisch m.fl. uttryckligen åberopade grunden avseende allvarliga svårigheter som borde ha föranlett kommissionen att inleda det formella granskningsförfarande som avses i denna bestämmelse.
- 49 Trots att nämnda argumentation i sak inte prövades – vilket framgår av punkt 88 i den överklagade domen – saknas det grund för påståendet att förstainstansrätten därigenom ändrade föremålet för talan om ogiltigförklaring.
- 50 När en sökande yrkar ogiltigförklaring av ett beslut om att inte göra invändningar ifrågasätts nämligen framför allt den omständigheten att kommissionen har fattat beslut i fråga om det aktuella stödet utan att inleda ett formellt granskningsförfarande, vilket innebär att sökandens processuella rättigheter åsidosatts. För att vinna bifall till yrkandet om ogiltigförklaring kan sökanden åberopa vilken som helst grund genom vilken det kan visas att bedömningen av de uppgifter och de omständigheter som kommissionen haft till sitt förfogande under den preliminära granskningen avseende den anmälda åtgärden borde ha föranlett tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden. Följden av att sådana argument framförs blir dock varken att föremålet för talan eller att förutsättningarna för att ta upp denna talan till sakprövning ändras. Det förhållandet att det föreligger tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden är nämligen det som måste

bevisas för att kommissionen ska vara skyldig att inleda ett formellt granskningsförfarande enligt artikel 88.2 EG och artikel 6.1 i förordning nr 659/1999 (domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkt 59).

- 51 Följaktligen kan överklagandet inte vinna bifall såvitt avser den första grundens första del.

Den första grundens andra del

— Parternas argument

- 52 Republiken Österrike har hävdade att Scheucher-Fleisch m.fl. inte var intresserade parter i den mening som avses i artikel 88.2 EG och artikel 1 h i förordning nr 659/1999. Enligt denna medlemsstat påverkades Scheucher-Fleisch m.fl. endast potentiellt och indirekt av stödet i fråga, vilket de för övrigt vitsordade.
- 53 Enligt kommissionen bekräftade Scheucher-Fleisch m.fl. i sin ansökan att enbart detaljhandlarna gynnades av AMA:s verksamhet, varför det kan antas att de inte var direkt berörda av det omtvistade beslutet. Det av kommissionen godkända stödet påverkade inte direkt deras rättsliga ställning, utan gav snarare upphov till ekonomiska återverkningar.

- 54 Vidare har kommissionen anfört att påståendet i den överklagade domen att mottagarna av stödet i fråga utgjordes av samtliga företag som tillhör den särskilda kedjan för tillverkning och distribution av AMA-märkta produkter är oriktigt, eftersom AMA:s verksamhet även användes av företag vars produkter inte var märkta, således inbegripet Scheucher-Fleisch m.fl.
- 55 Scheucher-Fleisch m.fl. har gjort gällande att överklagandet inte heller kan vinna bifall såvitt avser den första grundens andra del.

— Domstolens bedömning

- 56 Den första grundens andra del, enligt vilken Scheucher-Fleisch m.fl. inte kan betraktas som intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999, avser i huvudsak förstainstansrättens bedömning av omständigheterna och bevisvärdet av de omständigheter som åberopats vid denna.
- 57 I detta hänseende ska det erinras om att det enligt fast rättspraxis framgår av artikel 225 EG och artikel 58 första stycket i domstolens stadga att tribunalen ensam är behörig att dels fastställa de faktiska omständigheterna, utom då det av handlingarna i målet framgår att de fastställda omständigheterna är materiellt oriktiga, dels bedöma dessa faktiska omständigheter. När tribunalen har fastställt eller bedömt de faktiska omständigheterna, är domstolen enligt artikel 225 EG behörig att pröva tribunalens rättsliga bedömning av dessa omständigheter och de rättsliga följderna därav (se dom av den 22 december 2008 i mål C-487/06 P, British Aggregates mot kommissionen, REG 2008, s. I-10515, punkt 96 och där angiven rättspraxis).

- 58 Domstolen är emellertid varken behörig att fastställa vilka faktiska omständigheter som är relevanta eller, i princip, att bedöma den bevisning som tribunalen har godtagit till stöd för dessa omständigheter. När bevisningen har förebringats på rätt sätt och när de allmänna rättsgrundsatser och processuella regler som är tillämpliga i fråga om bevisbördan och bevisningen har iakttagits, är det endast tribunalen som ska bedöma vilket värde som uppgifterna i målet ska tillmätas. Med förhåll för det fall att bevisningen har missuppfattats utgör denna bedömning således inte en rättsfråga som i sig är underställd domstolens prövning (se domen i det ovannämnda målet *British Aggregates mot kommissionen*, punkt 97).
- 59 Det ska härvid även påpekas att en sådan missuppfattning ska framgå uppenbart av handlingarna i målet, utan att det är nödvändigt att göra en ny bedömning av de faktiska omständigheterna och av bevisningen (se dom av den 2 september 2010 i mål C-399/08 P, *kommissionen mot Deutsche Post*, REU 2010, s. I-7831, punkt 64 och där angiven rättspraxis).
- 60 I nu aktuellt mål har Republiken Österrike och kommissionen inte uttryckligen gjort gällande en missuppfattning av bevisningen avseende påståendet i punkt 53 i den överklagade domen att *Scheucher-Fleisch m.fl.* var företag som bedrev slakt och styckning av djur i konkurrens med de företag som mottog stödet i fråga, att de var verksamma på samma geografiska marknad och att de betecknades som intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999.
- 61 Dessutom framgår det av punkterna 51–53 i den överklagade domen att förstainstansrätten byggde detta påstående först på skälen i det omtvistade beslutet, sedan på prövningen av stödet i fråga och slutligen på ytterligare upplysningar i de skriftliga svar som gavs in i målet om talan om ogiltigförklaring.
- 62 Även om det antogs att *Scheucher-Fleisch m.fl.* i ansökan påstod att enbart detaljhandlarna, och inte slakteriföretagen, mottog stödet i fråga, har de rättat till påståendet under förfarandet. Vidare vilar förstainstansrättens konstaterande inte enbart

på uppgifter från Scheucher-Fleisch m.fl., utan även på det omtvistade beslutet och prövningen av stödet i fråga, bevisning som varken Republiken Österrike eller kommissionen har ifrågasatt.

- 63 Förstainstansrätten kan inte under dessa förhållanden med fog klandras för att ha missuppfattat omständigheterna i målet vad avser kvalificeringen av Scheucher-Fleisch m.fl. som intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999.
- 64 Följaktligen ska överklagandet, i den del det kan prövas på den andra grundens första del, inte bifallas på denna delgrund.
- 65 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den första grunden.

Den andra grunden

Parternas argument

- 66 Som andra grund har Republiken Österrike, som stöds av kommissionen, gjort gällande att artikel 88.2 EG har åsidosatts i den överklagade domen, eftersom bedömningen av huruvida det aktuella stödet var förenligt med den gemensamma marknaden gav

upphov till allvarliga svårigheter som borde ha föranlett kommissionen att inleda det formella granskningsförfarande som avses i bestämmelsen.

- 67 Nämnda medlemsstat har hävdad att förstainstansrätten uteslutande utgick från 21 a § punkt 1 AMA-Gesetz 1992 och bortsåg från andra faktiska och rättsliga omständigheter som kommissionen hade beaktat, bland annat den omständigheten att det omtvistade beslutet inte omfattade åtgärder som vidtagits efter den 26 september 2002 och att de riktlinjer för AMA som var i kraft vid den tiden möjliggjorde en tillämpning av dessa åtgärder på alla produkter från unionen.
- 68 Kommissionen har tillagt att den i den överklagade domen beskylls för att inte ha prövat lagenligheten av AMA:s riktlinjer, vilka ändrades av Republiken Österrike och trädde i kraft den 26 september 2002. Kommissionen har hävdad att det omtvistade beslutet antogs inom ramen för det omfattande utrymme för skönsmässig bedömning som den har på området och på grundval av österrikiska myndigheters löften om att endast de ändrade riktlinjerna skulle tillämpas på stödet i fråga och inte 21 a § punkt 1 AMA-Gesetz 1992. Kommissionens uppgift är i övrigt huvudsakligen av ekonomisk och social art. Den har inte behörighet att pröva de anmälda åtgärdernas förenlighet med nationell lagstiftning.
- 69 Scheucher-Fleisch m.fl. har gjort gällande att överklagandet inte kan vinna bifall på denna grund, eftersom bedömningen av huruvida det aktuella stödet var förenligt med den gemensamma marknaden gav upphov till allvarliga svårigheter, som borde ha föranlett kommissionen att inleda det formella granskningsförfarande som avses i artikel 88.2 EG.

Domstolens bedömning

- 70 Inledningsvis ska det erinras om att det är nödvändigt att inleda förfarandet i artikel 88.2 EG då kommissionen har allvarliga svårigheter att bedöma om ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden. Kommissionen kan begränsa sig till den preliminära fasen enligt artikel 88.3 EG när den fattar ett beslut om att godkänna en stödåtgärd endast i de fall då kommissionen efter en första granskning är

övertygad om att den är förenlig med den gemensamma marknaden. Om denna första granskning däremot leder till att kommissionen intar motsatt ståndpunkt eller inte kan avgöra huruvida stödet är förenligt med den gemensamma marknaden, är kommissionen skyldig att införskaffa alla nödvändiga yttranden och att i detta syfte inleda förfarandet enligt artikel 88.2 EG (se dom av den 2 april 2009 i mål C-431/07 P, Bouygues och Bouygues Télécom mot kommissionen, REG 2009 s. I-2665, punkt 61 och där angiven rättspraxis).

- 71 Begreppet allvarliga svårigheter är objektivt och förekomsten av sådana svårigheter ska sökas med utgångspunkt i såväl omständigheterna som låg till grund för antagandet av den omtvistade rättsakten som de bedömningar som kommissionen grundat sig på (se domen i det ovannämnda målet Bouygues och Bouygues Télécom mot kommissionen, punkt 63).
- 72 Såsom anges i punkterna 43 och 50 i förevarande dom beror lagenligheten av ett beslut om att inte göra invändningar som antagits med stöd av artikel 4.3 i förordning nr 659/1999 följaktligen på huruvida bedömningen av de uppgifter och omständigheter som kommissionen förfogat över under den preliminära granskningen av den anmälda åtgärden objektivt sett borde ha föranlett tveksamhet i fråga om åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden. Detta med hänsyn till att sådan tveksamhet föranleder en skyldighet att inleda ett formellt granskningsförfarande, i vilket intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i nämnda förordning får delta.
- 73 Till skillnad från vad Republiken Österrike har gjort gällande har förstainstansrätten inte underlåtit att beakta att det omtvistade beslutet inte omfattade åtgärder som vidtogs efter den 26 september 2002 och att AMA:s riktlinjer som var i kraft vid den tiden möjliggjorde en tillämpning av dessa åtgärder på alla produkter från unionen.

- 74 Det följer av punkterna 79–83 i den överklagade domen att förstainstansrätten inte enbart beaktade dessa två omständigheter, utan även österrikiska myndigheters utfästelse till kommissionen om att ändra 21 a § punkt 1 AMA-Gesetz 1992, vilken ändring trädde i kraft den 1 juli 2007, och den omständigheten att det i denna lag föreskrevs om andra marknadsföringsåtgärder utan begränsning till nationella produkter.
- 75 Såsom framgår av punkterna 84–87 i den överklagade domen har förstainstansrätten funnit att dessa omständigheter samlade inte var tillräckliga för att slå fast att den begränsning till nationella produkter som föreskrivs i 21a § AMA-Gesetz 1992 inte gav upphov till tveksamhet rörande huruvida det aktuella stödet var förenligt med den gemensamma marknaden och inte tillräckliga för att därigenom, i enlighet med artikel 4.4 i förordning nr 659/1999, befria kommissionen från skyldigheten att inleda det förfarande som avses i artikel 88.2 EG.
- 76 Förstainstansrätten har i detta hänseende inte gjort någon felaktig rättstillämpning.
- 77 Det saknas här grund för påståendet att de tveksamheter som begränsningen i AMA-Gesetz 1992 föranledde kunde elimineras genom AMA-riktlinjernas ikraftträdande från den 26 september 2002 och österrikiska myndigheters löfte om att enbart dessa riktlinjer skulle äga tillämpning på stödet i fråga.
- 78 Det är nämligen ostridigt att AMA-Gesetz 1992, den grundförfattning vari åtgärden i fråga föreskrivs, och dess tillämpningsförordning, det vill säga AMA-riktlinjerna, inte överensstämde vid tiden för den preliminära granskningen av åtgärden. Den första innehöll en begränsning av åtgärden till nationella produkter, vilken föranledde tveksamheter i fråga om det aktuella stödets förenlighet med den gemensamma marknaden, medan den andra inte gjorde det.

- 79 Således kunde förenligheten eller oförenligheten av stödet i fråga direkt påverkas av den bristande enhetligheten i nationell rätt, eftersom åtgärden i fråga hade olika tillämpningsområden beroende på om AMA-Gesetz 1992 eller AMA-riktlinjerna tillämpades.
- 80 Mot denna bakgrund borde den bristande överensstämmelsen objektivt sett ha föranlett tveksamhet i fråga om den aktuella åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden, oaktat österrikiska myndigheters löfte om att enbart riktlinjerna skulle äga tillämpning på stödet i fråga.
- 81 Löftet var nämligen inte av sådan art att det blev rättsligt omöjligt att tillämpa AMA-Gesetz 1992 och den begränsning som kunde medföra att stödet i fråga blev oförenligt med den gemensamma marknaden. Vad avser grundförfattningen, kunde den AMA-märkning som österrikiska myndigheter beviljade i strid med begränsningen i denna lag i princip bestridas med framgång vid nationell domstol i enlighet med principen om normhierarki.
- 82 För övrigt följer det av domstolens fasta praxis i analoga fall som avser fördragsbrottsförfaranden att en nationell lagstiftnings oförenlighet med unionsbestämmelser endast kan avhjälpas slutgiltigt genom tvingande nationella bestämmelser med samma rättsliga status som de bestämmelser som ska ändras. Enbart administrativa riktlinjer kan inte anses som ett giltigt fullgörande av de skyldigheter som följer av unionsrätten (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 mars 1997 i mål C-197/96, kommissionen mot Frankrike, REG 1997, s. I-1489, punkt 14, och av den 9 mars 2000 i mål C-358/98, kommissionen mot Italien, REG 2000, s. I-1255, punkt 17).

- 83 Härav följer att kommissionen saknar grund för sina påståenden att den antog beslutet inom ramen för det omfattande utrymme för skönsmässig bedömning som den har på området och att den inte får pröva lagenligheten av anmälda åtgärder i förhållande till nationell lagstiftning därför att dess uppgift huvudsakligen är av ekonomisk och social art.
- 84 I detta hänseende ska det erinras om att kommissionen, på området för statligt stöd, har ett stort utrymme för skönsmässig bedömning som innefattar ekonomiska bedömningar som ska göras i ett unionssammanhang. Detta innebär emellertid inte att unionsdomstolen inte får pröva kommissionens tolkning av de ekonomiska uppgifterna (se dom av den 2 september 2010 i mål C-290/07 P, kommissionen mot Scott, REU 2010, s. I-7763, punkt 64) eller, än mer, att den inte får pröva tolkningen av en fråga om verkan av en bristande överensstämmelse mellan en grundförfattning och tillämpningsförfordning, där sådan prövning ska vara strikt juridisk.
- 85 Vidare ankommer det visserligen inte på kommissionen att uttala sig om förhållandet i nationell rätt mellan AMA-riktlinjerna och AMA-Gesetz 1992. Kommissionen är inte desto mindre skyldig att beakta en eventuell uppenbar brist på överensstämmelse mellan dessa två nationella rättsakter, bland annat om det framgår att en stödordning innehåller en begränsning, som den i 21 a § punkt 1 i denna lag, som föranleder allvarliga tveksamheter i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden.
- 86 I övrigt nämns i det omtvistade beslutet varken den bristande överensstämmelsen mellan AMA-Gesetz 1992 och AMA-riktlinjerna, eller löftet från österrikiska myndigheter om att begränsningen i denna lag inte ska tillämpas. I punkterna 46, 52 och 66 i beslutet angavs enbart att det sedan den 26 september 2002 inte fanns någon begränsning avseende ursprung.

87 Härav följer att överklagandet inte kan vinna bifall på den andra grunden.

Den tredje, den fjärde och den femte grunden

Parternas argument

88 Som sin tredje grund har Republiken Österrike, som stöds av kommissionen, anfört att bestämmelserna om bevisbördan i 88.2 EG och artikel 230 fjärde stycket EG har åsidosatts i den överklagade domen. I domen har nämligen inte beaktats den omständigheten att Scheucher-Fleisch m.fl. inte har styrkt att de var intresserade parter eller att det förelåg allvarliga svårigheter för att bedöma huruvida stödet i fråga var förenligt med den gemensamma marknaden.

89 Enligt kommissionen har förstainstansrätten inte bara bortsett från Scheucher-Fleischs m.fl. påstående att enbart detaljhandlarna använde sig av AMA:s verksamhet, av vilket det framgår motsatsvis att dessa parter, enligt kommissionen, inte använde sig av denna verksamhet. Den gav även Scheucher-Fleisch m.fl. möjligheten att styrka sin egenskap av intresserade parter genom frågor som tillställdes dem. Förstainstansrätten har härigenom påverkat utgången av bevisupptagningen.

90 Som sin fjärde grund har nämnda medlemsstat, som även här stöds av kommissionen, anfört att förstainstansrätten har åsidosatt sin motiveringsskyldighet enligt artikel 81

i dess rättegångsregler. Åsidosättandet följer bland annat av att den överklagade domen innehåller motsägelsefulla skäl och att det saknas en analys av AMA-riktlinjerna, vilka lyfts fram i den första och den andra grunden i överklagandet. Kommissionen har å sin sida gjort gällande att om ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet motiverades av motsägelsen mellan AMA-Gesetz 1992 och AMA-riktlinjerna, skulle det i domen ha prövats huruvida denna motsägelse verkligen kunde medföra ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet. Enligt kommissionen är det tydligt att dess bedömning av stödet i fråga skulle ha varit densamma även om den hade inlett det formella granskningsförfarandet. Dessutom har kommissionen påpekat att den, enligt domstolens praxis, är skyldig att handlägga ärendet skyndsamt och ta hänsyn till medlemsstaternas intresse av att snabbt få besked på området.

- 91 Som sin femte grund har Republiken Österrike, som stöds av kommissionen, gjort gällande att artikel 64 i tribunalens rättegångsregler åsidosatts i den överklagade domen. Förstainstansrätten har nämligen inte ex officio inhämtat avgörande uppgifter om Scheucher-Fleischs m.fl. talerätt och om den obefintliga inverkan av 21 a § punkt 1 AMA-Gesetz 1992.
- 92 Scheucher-Fleisch m.fl. har gjort gällande att överklagandet inte kan bifallas på någon av dessa grunder. Vad i synnerhet gäller den femte grunden har det anförts att de inte delar slutsatsen i den överklagade domen att de inte har styrkt att de påverkades påtagligt av det stöd som var föremål för det omtvistade beslutet. De som använde AMA-märkningen var nämligen sökandenas konkurrenter, vars utbud gynnades av märkningen. Sökandena själva och deras kunder var däremot skyldiga att bekosta sin marknadsföring med egna medel. Enligt Scheucher-Fleisch m.fl. innebar detta att det omtvistade beslutet fick dubbel inverkan på dem. Dels bidrog de till finansieringen av stödet, dels fick de en konkurrensnackdel. Scheucher-Fleisch m.fl. kunde således inte gagnas av stödåtgärden, eftersom de var tvungna att bidra till den samtidigt som de bekostade sin egen marknadsföring.

Domstolens bedömning

- ⁹³ Som tredje, fjärde och femte grunder, vilka ska prövas tillsammans, har Republiken Österrike och kommissionen gjort gällande att förstainstansrätten underlåtit att dels iaktta bevisbördan, dels ex officio inhämta för målet avgörande uppgifter. Vidare ska förstainstansrätten ha påverkat bevisupptagningen och underlåtit att motivera den överklagade domen. Dessutom har Scheucher-Fleisch m.fl. anmärkt på den omständigheten att de, enligt den överklagade domen, inte påverkades påtagligt av det omvistade beslutet.
- ⁹⁴ Det är visserligen så att Scheucher-Fleisch m.fl. har anmärkt på en del av den överklagade domen i sitt svar på den femte grunden. De har emellertid varken yrkat att domen delvis ska upphävas eller att domstolen antingen själv slutligt ska avgöra målet i denna del eller återförvisa målet till tribunalen i den aktuella delen.
- ⁹⁵ Eftersom nämnda anmärkning inte har gjorts gällande som stöd för yrkandena i den svarsskrivelse som Scheucher-Fleisch m.fl. har ingett, kan den inte anses utgöra ett anslutningsöverklagande.
- ⁹⁶ Vad beträffar den del i den tredje och den femte grunden som avser att förstainstansrätten inte borde ha vidtagit åtgärder för processledning eller ställt frågor till parterna om huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. var att anse som intresserade parter, ska det såsom i punkt 43 ovan påpekas att det, liksom i nu aktuellt fall, kan vara avgörande att en person betecknas som intresserad part för att en talan om ogiltigförklaring ska kunna prövas.

- 97 För att en fysisk eller juridisk person ska kunna väcka talan mot ett beslut som inte riktar sig till denne krävs det emellertid enligt fast rättspraxis att beslutet, fastställt i artikel 230 fjärde stycket EG, direkt och personligen berör denna person, och om detta villkor inte är uppfyllt föreligger därför ett rättegångshinder som inte kan avhjälpas och som gemenskapsdomstolarna kan pröva när som helst och även ex officio (dom av den 23 april 2009 i mål C-362/06 P, Sahlstedt m.fl. mot kommissionen, REG 2009, s. I-2903, punkt 22 och där angiven rättspraxis).
- 98 Förstainstansrätten kan följaktligen inte klandras för att ex officio ha vidtagit åtgärder i syfte att utreda huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. var att anse som intresserade parter, eftersom den gjorde detta inom ramen för prövningen av om det förelåg ett rättegångshinder som inte kunde avhjälpas.
- 99 Domstolen erinrar dessutom om att tribunalen ensam är behörig att avgöra huruvida det föreligger ett eventuellt behov av att komplettera de uppgifter som den har tillgång till i anhängiggjorda mål. Frågan huruvida handlingarna i målet ska anses ha bevisvärde ingår i tribunalens självständiga bedömning av de faktiska omständigheterna, som inte omfattas av domstolens prövning i mål om överklagande, utom i fall då den bevisning som lagts fram vid tribunalen har missuppfattats eller när det framgår av handlingarna i målet att de fastställda uppgifterna om omständigheterna är materiellt oriktiga (se dom av den 16 juli 2009 i mål C-385/07 P, Der Grüne Punkt – Duales System Deutschland mot kommissionen, REG 2009, s. I-6155, punkt 163 och där angiven rättspraxis).
- 100 Förstainstansrätten kan således inte klandras för att ha ställt detaljerade frågor till parterna före och under förhandlingen i syfte att komplettera befintliga uppgifter, eller för att ha dragit vissa slutsatser av svaren på dessa inom ramen för de grunder som prövades. Inte heller kan Republiken Österrike och kommissionen kritisera förstainstansrätten för att under överklagandet inte ha vidtagit andra åtgärder för processledning än de som parterna begärde vid förstainstansrätten eftersom Republiken Österrike inte var part i målet i den instansen och som de inte har beskrivit utförligt i målet vid domstolen.

- 101 Härav följer att Republiken Österrike och kommissionen saknar grund för påståendena att förstainstansrätten har åsidosatt bestämmelserna om bevisbördan, att den otillbörligen påverkat bevisupptagningen och att den inte i tillräcklig grad kompletterat de uppgifter den förfogade över.
- 102 Dessa argument avser i huvudsak förstainstansrättens bedömning av huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. kunde betecknas som intresserade parter i den mening som avses i artikel 88.2 EG utifrån omständigheterna i målet, eller om det förelåg allvarliga svårigheter för att bedöma huruvida stödet i fråga var förenligt med den gemensamma marknaden.
- 103 Överklagandet ska emellertid avvisas i de delar av den tredje och den femte grunden som avser dessa frågor. Överklagandet ska i vilket fall som helst lämnas utan bifall vad avser dessa grunder av de skäl som framgår av prövningen av den första och den andra grunden.
- 104 Vad beträffar den fjärde grunden ska det erinras om att den skyldighet att motivera domarna som åvilar tribunalen enligt artiklarna 36 och 53 första stycket i domstolens stadga inte innebär någon skyldighet för tribunalen att lämna en uttömmande redogörelse för vart och ett av de resonemang som parterna i tvisten fört. Motiveringen kan således vara underförstådd, under förutsättning att den ger de berörda personerna möjlighet att få reda på skälen till varför de ifrågavarande åtgärderna vidtagits och domstolen tillräckligt underlag för att utföra sin prövning (se domen i det ovan nämnda målet Bouygues och Bouygues Télécom mot kommissionen, punkt 42 och där angiven rättspraxis).
- 105 I nu aktuellt mål avser Republiken Österrikes argument frågor som är hänförliga till den första och den andra grunden i överklagandet och kan följaktligen inte godkännas av de skäl som angetts vid prövningen av dessa grunder.

- 106 Vad i synnerhet gäller argumentet att det finns motsägelser i skälen till den överklagade domen, ska det understrykas att en sökande som, i enlighet med ovan i punkt 50 nämnda rättspraxis, direkt och personligen berörs av ett beslut av kommissionen i sin egenskap av intresserad part i den mening som avses i artikel 88.2 EG kan åberopa vilken som helst grund som kan styrka att kommissionen skulle ha inlett det formella granskningsförfarandet enligt nämnda bestämmelse med anledning av allvarliga tveksamheter om en stödåtgärds förenlighet med den gemensamma marknaden. Den omständigheten att förstainstansrätten prövade de grunder som avsåg den materiella riktigheten av det omtvistade beslutet i syfte att fastställa om de processuella rättigheter som Scheucher-Fleisch m.fl. har hade åsidosatts är inte oförenlig med påståendet i punkt 60 och 61 i den överklagade domen att Scheucher-Fleisch m.fl. inte hade visat att deras ställning på marknaden kunde påverkas påtagligt av det stöd som var föremål för det omtvistade beslutet.
- 107 Inte heller kan domstolen godkänna kommissionens argument om bristande motivering av den överklagade domen därför att förstainstansrätten dels inte prövade om motsägelsen mellan AMA-Gesetz 1992 och AMA-riktlinjerna skulle ha föranlett det omtvistade beslutets ogiltigförklaring, dels inte slog fast att kommissionen skulle ha gjort samma bedömning av detta beslut om den hade inlett det formella granskningsförfarandet.
- 108 Föremålet för talan om ogiltigförklaring avsåg nämligen ett beslut om att inte göra invändningar enligt artikel 88.3 EG.
- 109 Såsom domstolen har erinrat om i punkterna 40–42 i nu aktuell dom, utgör emellertid ett preliminärt förfarande som utmynnar i ett sådant beslut enbart ett sätt för kommissionen att bilda sig en första uppfattning om huruvida det aktuella stödet är förenligt med den gemensamma marknaden. Förstainstansrätten kan således inte inkräkta på kommissionens behörighet genom att fastställa att bedömningen av beslutet skulle ha varit densamma om den hade inlett det formella granskningsförfarandet.

- 110 Med hänsyn till att förekomsten av allvarliga tveksamheter avseende en stödåtgärds förenlighet med den gemensamma marknaden är tillräcklig för att kommissionen måste inleda det formella granskningsförfarandet, behövde förstainstansrätten inte heller i den överklagade domen ange skälen till varför de angivna motsägelserna mellan AMA-Gesetz 1992 och AMA-riktlinjerna skulle föranleda ogiltigförklaringen av det omtvistade beslutet.
- 111 Domstolen har nämligen redan slagit fast att beslutet om att inte göra invändningar enligt artikel 88.3 EG, vilket fattas med korta tidsfrister, endast behöver ange skälen till varför kommissionen inte anser att den har mött allvarliga svårigheter vid bedömningen av huruvida stödet i fråga är förenligt med den gemensamma marknaden. Vidare ska även en kortfattad motivering av detta beslut anses tillräcklig med avseende på kravet på motivering i artikel 253 FEUF, om det framgår klart och tydligt av densamma varför kommissionen inte anser att den har mött några sådana svårigheter, eftersom frågan huruvida motiveringen är välgrundad inte ingår i prövningen av huruvida detta krav är uppfyllt (se dom av den 22 december 2008 i mål C-333/07, Régie Networks, REG 2008, s. I-10807, punkterna 65, 70 och 71).
- 112 Följaktligen brister inte motiveringen i den överklagade domen i det här avseendet. Frågan huruvida inledandet av det formella granskningsförfarandet hade någon inverkan på bedömningen av stödets förenlighet med den gemensamma marknaden är ovidkommande för kravet på motivering.
- 113 Således avvisas överklagandet, såvitt avser den tredje, den fjärde och den femte grunden i vissa delar och ogillas i övriga delar.
- 114 Av vad som anförts följer att huvudöverklagandet ska ogillas i dess helhet.

Anslutningsöverklagandet

Parternas argument

- 115 I sin svarsskrivelse har kommissionen, till stöd för argumentet att Scheucher-Fleisch m.fl. inte var direkt eller personligen berörda av det omtvistade beslutet, gjort gällande den omständigheten att avgifterna i fråga inte utgjorde en del av det stöd som godkändes genom detta beslut.
- 116 Kommissionen har anfört att den omständigheten att Scheucher-Fleisch m.fl. var direkt berörda av det omtvistade beslutet motiveras i den överklagade domen med deras skyldighet att erlägga avgift till AMA. Enligt kommissionen följer det emellertid av domstolens praxis, bland annat av dom av den 27 oktober 2005 i de förenade målen C-266/04-C-270/04, C-276/04 och C-321/04-C-325/04, Distribution Casino France m.fl. (REG 2005, s. I-9481), att avgifter inte omfattas av unionsbestämmelserna om statligt stöd såvida de inte finansierar en stödåtgärd och därför utgör en del av åtgärden på grund av att det finns ett tvingande samband mellan ändamålet med avgiften och stödet, i den betydelsen att intäkten från den förstnämnda måste användas för att finansiera det sistnämnda.
- 117 Enligt kommissionen är förstainstansrättens rättstillämpning felaktig på denna punkt i den överklagade domen, eftersom det i AMA-systemet inte finns någon koppling mellan avgifterna och beloppet för det beviljade stödet, vilket Verwaltungsgerichtshof (högre förvaltningsdomstol) har slagit fast vid flera tillfällen.
- 118 Kommissionen är således av uppfattningen att den talan som Scheucher-Fleisch m.fl. väckt skulle ha avvisats.

- 119 Republiken Österrike har anslutit sig till kommissionens resonemang och gjort gällande att den omständigheten att det inte finns något tvingande samband i nu aktuellt fall styrks av att de åtgärder som AMA finansierar inte beräknas i förhållande till olika mottagare och att åtgärderna tillämpas oberoende av intäkten från avgiften.
- 120 Republiken Österrike har understrukt att det i 21 j § första stycket AMA-Gesetz 1992 föreskrivs att avgifterna ska täcka AMA:s administrativa kostnader som föranleds av uppbörderna av avgifterna och att de ska användas för de åtgärder som räknas upp i 21 a § i denna lag.
- 121 Scheucher-Fleisch m.fl. har påpekat att detta är en ny grund som varken har åberopats vid förstainstansrätten eller i överklagandet. De har anfört att det i AMA:s system för marknadsföring av jordbruksprodukter finns ett tvingande samband mellan avgifterna och det aktuella stödet i den mening som avses i den rättspraxis som kommissionen har angett till stöd för sin grund, eftersom det enbart var genom avgifterna som AMA kunde finansiera sin marknadsföring av jordbruksprodukter. Vad avser Verwaltungsgerichtshofs dom nr 2005/17/0230 av den 20 mars 2006, anser Scheucher-Fleisch m.fl. att den grundar sig på en felaktig tolkning av EU-domstolens praxis och har gjort gällande att den sistnämnda aldrig begärt ett förhandsavgörande från unionsdomstolen på denna punkt.

Domstolens bedömning

- 122 Det ska inledningsvis prövas huruvida den grund som har gjorts gällande i anslutningsöverklagandet är ny, såsom Scheucher-Fleisch m.fl. har anfört.

- 123 Om en part tillåts att vid domstolen för första gången åberopa en ny grund avseende den angripna rättsakten som vederbörande inte har åberopat vid tribunalen, innebär detta att vederbörande vid domstolen kan anhängiggöra en mer omfattande tvist än den som tribunalen har prövat. Domstolen är i ett mål om överklagande emellertid endast behörig att pröva den rättsliga bedömningen av de grunder som har behandlats vid tribunalen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 1 februari 2007 i mål C-266/05 P, Sison mot rådet, REG 2007, s. I-1233, punkt 95 och där angiven rättspraxis).
- 124 Grunden i nu aktuellt mål kompletterar invändningen att talan inte kan tas upp till prövning, vilket kommissionen uttryckligen har gjort gällande vid förstainstansrätten. Invändningen avsåg att talan om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet inte kunde tas upp till prövning, eftersom Scheucher-Fleisch m.fl. inte var direkt och personligen berörda av beslutet.
- 125 Anslutningsöverklagandet kan följaktligen tas upp till prövning.
- 126 Vad avser den grund som kommissionen har åberopat har förstainstansrätten, till skillnad från vad kommissionen har hävdad, inte motiverat att Scheucher-Fleisch m.fl. var direkt berörda av det omtvistade beslutet av den enda anledningen att de var skyldiga att erlägga avgift till AMA.
- 127 Det framgår nämligen av punkt 37 i den överklagade domen att förstainstansrätten stödde sig på dels den betalningsanmodan som riktade sig till en av dessa parter, dels AMA:s och en detaljhandlars internetsidor, av vilka det framgick att AMA-märkningen hade beviljats före det omtvistade beslutet.

- 128 Såsom det framgår ovan av punkt 44 i nu aktuell dom är dessutom en intresserad part, i den mening som avses i artikel 1 h i förordning nr 659/1999, direkt och personligen berörd av ett beslut om att inte göra invändningar, i den mån vederbörande gör gällande grunder för ogiltigförklaring av beslutet för att skydda sina processuella rättigheter.
- 129 Härav följer att den enda grunden i anslutningsöverklagandet återigen avser huruvida Scheucher-Fleisch m.fl. är intresserade parter i den mening som avses i bestämmelsen.
- 130 I detta hänseende hänvisar domstolen till prövningen av första grundens andra del.
- 131 Vidare ska det anges att Scheucher-Fleisch m.fl., i såväl svarsskrivelsen som vid förhandlingen, har framfört klagomål om att de var skyldiga inte bara att bidra till systemets finansiering, utan att de även missgynnades av den omständigheten att enbart konkurrenterna drog fördel av AMA-Marketings marknadsföringsåtgärder.
- 132 Enligt artikel 1 h i förordning nr 659/1999 avses med intresserad part bland annat en person, ett företag eller en företagsanslutning, vars intressen kan påverkas av att stöd beviljas, det vill säga framför allt företag som konkurrerar med stödmottagaren. Det rör sig med andra ord om en obestämd grupp av adressater, vilket inte utesluter att en indirekt konkurrent till stödmottagaren kvalificeras som intresserad part, förutsatt att konkurrenten gör gällande att dess intressen kan påverkas av att stödet beviljas och att den visar att det föreligger en risk för att stödet har konkret inverkan på dess situation (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet kommissionen mot Kronoply och Kronotex, punkterna 63–65 och där angiven rättspraxis).

- 133 Eftersom det slogs fast i den överklagade domen att Scheucher-Fleisch m.fl. skulle betraktas som intresserade parter i den mening som avses i artikel 1 h i nämnda förordning, kan den grund som kommissionen åberopat i anslutningsöverklagandet inte godkännas.
- 134 Mot bakgrund av ovanstående ska anslutningsöverklagandet ogillas i dess helhet.

Rättegångskostnader

- 135 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna, som är tillämplig på mål om överklagande enligt artikel 118 i rättegångsreglerna, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Scheucher-Fleisch m.fl. har yrkat att Republiken Österrike ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom Republiken Österrike har tappat målet, ska yrkandet bifallas.
- 136 Kommissionen ska bära sina rättegångskostnader, eftersom Scheucher-Fleisch m.fl. inte har yrkat att den ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1) Huvudöverklagandet och anslutningsöverklagandet ogillas.

- 2) **Republiken Österrike ska ersätta rättegångskostnaderna.**

- 3) **Europeiska kommissionen ska bära sina rättegångskostnader.**

Underskrifter